

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA
2021 M. SPALIO 1 D. – 2021 M. SPALIO 31 D.

APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISMŲ PRAKTIKOS DEPARTAMENTAS

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE.....	4
4. NORMINIŲ ADMINISTRACINIŲ AKTŲ TEISĖTUMO PATIKRA.....	4
<i>Dėl studijų ir mokslo rezultatų vertinimo rodiklių.....</i>	<i>4</i>
<i>Dėl galimybės savivaldybės tarybos darbo reglamente nustatyti trumpesnį nei įstatyme numatytas posėdžio darbotvarkės projekto parengimo, jo įteikimo tarybos nariams terminas.....</i>	<i>5</i>
5. RINKIMAI, REFERENDUMAI IR POLITINIŲ PARTIJŲ VEIKLA.....	5
<i>Dėl referendumo iniciatyvos, susijusios su laisvo mandato principu, atitikties Konstitucijai.....</i>	<i>5</i>
<i>Dėl referendumo organizavimo, Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui pripažinus Referendumo įstatymą prieštaraujančiu Lietuvos Respublikos Konstitucijai.....</i>	<i>7</i>
7. SOCIALINĖ APSAUGA.....	8
<i>Dėl trenerio asistento darbo vertinimo kaip atliekamo pagal darbo sutartį.....</i>	<i>8</i>
<i>Dėl pareigos tinkamai motyvuoti sprendimą neskirti išmokos savarankiškai dirbančiam asmeniui.....</i>	<i>9</i>
8. UŽSIENIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS.....	9
<i>Dėl leidimų laikinai gyventi panaikinimo, kai darbdavio vadovas nubaustas už trečiųjų šalių piliečių įdarbinimo tvarkos pažeidimą, įvykdytą ne darbdavio įmonėje.....</i>	<i>9</i>
<i>Dėl tarptautinės apsaugos siekiančio asmens teisės kreiptis į teismą su skundu dėl jam taikomos apgyvendinimo priemonės.....</i>	<i>10</i>
14. APLINKOS APSAUGA.....	11
<i>Dėl juridinių asmenų atsakomybės už ūkinės veiklos vykdymą, susijusį su išduotu taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimu, kai administracinės priežiūros institucija pakeičia savo poziciją dėl atliekų kiekio apskaičiavimo.....</i>	<i>11</i>
20. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, ATsirADUSIĄ DĖL VALDŽIOS INSTITUCIJŲ NETEISĖTŲ VEIKSMŲ.....	12
<i>Dėl draudimo išmokų eismo įvykio metu nukentėjusiems asmenims dydžio ribojimo.....</i>	<i>13</i>
21. VALSTYBĖS TARNAUTOJO STATUSO ĮGIJIMAS, PASIKEITIMAS, PRARADIMAS IR ATSAKOMYBĖ.....	14
<i>Dėl ministerijos kanclerio atsakomybės, ministerijai gavus Valstybės kontrolės atlikto audito ataskaitą..</i>	<i>14</i>
23. VYRIAUSIOSIOS TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJOS SPRENDIMAI.....	15
<i>Dėl draudimo advokatui, buvusiam valstybės politikui, vienerius metus būti kito asmens atstovu santykiuose su institucija, kurioje jis ėjo pareigas.....</i>	<i>15</i>
26. ASMENS DUOMENŲ TEISINĖ APSAUGA.....	15
<i>Dėl antstolio teisės tvarkyti asmens duomenis, kai antstoliui yra pareiškiamas civilinis ieškinys dėl jo, kaip antstolio, veiksmais galimai padarytos neturtinės žalos atlyginimo.....</i>	<i>16</i>
28. VALSTYBĖS GARANTUOJAMA TEISINĖ PAGALBA.....	16
<i>Dėl antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidų nepriteisimo Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai, kai ji neįvykdė pareigų, susijusių su bylinėjimosi išlaidų atlyginimu.....</i>	<i>16</i>
II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA.....	17
43. TEISĖ KREIPTIS Į TEISMĄ IR JOS REALIZAVIMAS.....	17
<i>Dėl ginčo, kylančio institucijai atsisakius gautą prašymą priimti ir išnagrinėti iš esmės bei nusprendus persiųsti jį kitai institucijai.....</i>	<i>17</i>
<i>Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos faktinių duomenų patikrinimo akto kaip ginčo objekto.....</i>	<i>18</i>

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

ABTĮ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
ANK	Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas
BDAR	2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)
CPK	Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas
EŽTK	Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
UAB	Uždaroji akcinė bendrovė

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje

4. Norminių administracinių aktų teisėtumo patikra

4.1. Centrinio valstybinio administravimo subjektų norminių administracinių aktų teisėtumas

Dėl studijų ir mokslo rezultatų vertinimo rodiklių

Apžvelgiamoje byloje pareiškėjas Lietuvos Respublikos Seimo narys kreipėsi į LVAT, prašydamas ištirti, ar: 1) Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. vasario 26 d. įsakymo Nr. V-191 „Dėl studijų kryptių vertinimo ir laikinojo akreditavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2 punktą ir šio įsakymo 1 punktu patvirtinto studijų kryptių vertinimo ir laikinojo akreditavimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 6, 7, 11 punktai neprieštarauja Konstitucijoje įtvirtintiems teisinės valstybės, teisinio tikrumo, teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos principams, konstituciniam draudimo nustatyti teisės akto grįžtamąją galią principui, taip pat Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai; 2) Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-706 „Dėl palyginamojo ekspertinio mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros vertinimo reglamento patvirtinimo“ patvirtinto Palyginamojo ekspertinio MTEP veiklos vertinimo reglamento (toliau – Palyginamojo vertinimo reglamentas) 5 punktą, 23–25 punktai, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-747 „Dėl kasmetinio universitetų ir mokslinių tyrimų institutų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir meno veiklos vertinimo reglamento patvirtinimo“ patvirtinto Kasmetinio universitetų ir mokslinių tyrimų institutų MTEP ir meno veiklos vertinimo reglamento 2 priedas, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. V-929 „Dėl duomenų apie universitetų ir mokslinių tyrimų institutų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir meno veiklą pateikimo formos patvirtinimo“ patvirtinta duomenų apie universitetų ir mokslinių tyrimų institutų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir meno veiklą pateikimo forma (toliau – Forma), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. V-962 „Dėl universitetų ir mokslinių tyrimų institutų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir meno veiklos vertinimo 2018 metais“ (toliau – Įsakymas Nr. V-962) 8 punktą neprieštarauja Konstitucijoje įtvirtintiems teisinės valstybės, teisinio tikrumo, teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos principams, konstituciniam draudimo nustatyti teisės akto grįžtamąją galią principui, Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai.

Išplėstinė teisėjų kolegija nustatė, kad pareiškėjo prašymas paduotas ir priimtas nagrinėti vadovaujantis ABTĮ 112 straipsniu kaip abstraktus pareiškimas ištirti norminio administracinio akto teisėtumą. Tais atvejais, kai į administracinę teisimą dėl norminio administracinio akto teisėtumo kreipiasi ABTĮ 112 straipsnyje nurodyti subjektai (t. y. teisme nagrinėjama norminė administracinė byla pagal abstraktų prašymą ištirti norminio administracinio akto (ar jo dalies) teisėtumą), administraciniams teismams yra priskiriama tirti tik galiojančių norminių administracinių aktų teisėtumą, todėl ginčijamo norminio administracinio akto panaikinimas iki sprendimo byloje priėmimo tokiais atvejais yra pagrindas nutraukti bylą kaip nepriskirtiną administracinių teismų kompetencijai.

Byloje nustatyta, kad Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras dalį prašomų ištirti norminių administracinių aktų pakeitė ir dalį – panaikino, todėl teismo sprendimo priėmimo metu visi prašomi ištirti aktai nebegaliojo. Kadangi šioje byloje nagrinėtas abstraktus pareiškimas ištirti norminio administracinio akto teisėtumą, kurį teismui pateikė vienas iš ABTĮ 112 straipsnyje numatytų subjektų – Lietuvos Respublikos Seimo narys, ginčijamų aktų panaikinimas iki sprendimo byloje priėmimo yra pagrindas nutraukti bylą. Pareiškėjo prašomi ištirti švietimo ir mokslo ministro įsakymai nebegalioja, todėl byla yra praradusi savo objektą.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, išplėstinė teisėjų kolegija administracinę bylą pagal pareiškėjo Lietuvos Respublikos Seimo nario pareiškimą nutraukė kaip nepriskirtiną administracinių teismų kompetencijai.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2021 m. spalio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I-2-502/2021

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00014-2018-4

Procesinio sprendimo kategorijos: 4.1; 25.8

[Prieiga internete](#)

4.2. Teritorinių ar savivaldybių administravimo subjektų norminių administracinių aktų teisėtumas

Dėl galimybės savivaldybės tarybos darbo reglamente nustatyti trumpesnį nei įstatyme numatytas posėdžio darbotvarkės projekto parengimo, jo įteikimo tarybos nariams terminas

Apžvelgiamą norminę bylą inicijavo Vyriausybės atstovas, kuris administraciniam teismui pateiktu pareiškimu prašė ištirti, ar Visagino savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) 2019 m. rugpjūčio 29 d. sprendimu Nr. TS-190 patvirtinto Visagino savivaldybės tarybos veiklos reglamento (toliau – Reglamentas) 85 punkto 2 dalis (Tarybos 2019 m. gruodžio 19 d. sprendimo Nr. TS-27 redakcija) neprieštaruoja Vietos savivaldos įstatymo nuostatomis. Be kita ko, prašyta patikrinti šią nuostatą tiek, kiek joje nustatyta, kad „skubos tvarka organizuojamo tarybos posėdžio darbotvarkės projektas parengiamas <...> ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki tarybos posėdžio dienos“.

Apygardos administracinis teismas pripažino šią nuostatą prieštaraujančia Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio 6 daliai – „ne vėliau kaip prieš 4 darbo dienas iki savivaldybės tarybos posėdžio svarstytinus klausimus kartu su įregistruotais sprendimų projektais meras privalo įtraukti į posėdžio darbotvarkę“.

Konkrečiai pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad tik nuo 2020 m. balandžio 3 d. galiojančioje Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio 15 dalyje įtvirtinti trumpesni savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkės sudarymo ir paskelbimo savivaldybės interneto svetainėje terminai, ir tik esant išimtinėms sąlygoms (įvedus nepaprastą padėtį, paskelbus ekstremaliąją situaciją ar karantiną). Taip pat atsižvelgta į tai, kad Reglamento 85 punkte nurodytas Tarybos posėdžių organizavimas skubos tvarka yra siejamas su visais klausimais (išskyrus norminio pobūdžio), bet ne su išimtinėmis sąlygomis (įvedus nepaprastą padėtį, paskelbus ekstremaliąją situaciją ar karantiną), kai dėl šių sąlygų būtina neatidėliotinai spręsti savivaldybės funkcijoms užtikrinti būtinus klausimus ir kai sprendimo nepriėmimas ar delsimas jį priimti nedelsiant lemtų neigiamus padarinius savivaldybės bendruomenei ar atskiriems jos nariams, todėl pripažino, kad ginčijama Reglamento nuostata prieštaruoja minėtai įstatymo nuostatai. Pritardama šiai išvadai LVAT teisėjų kolegija taip pat papildomai pažymėjo, kad tikrintoje Reglamento nuostatoje buvo numatytas tik vienas 3 dienų terminas, kuris siejamas tiek su darbotvarkės parengimu, tiek su jos išsiuntimu tarybos nariams.

2021 m. spalio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1734-1062/2021

Teisminio proceso Nr. 3-65-3-00065-2020-2

Procesinio sprendimo kategorija 4.2

[Prieiga internete](#)

5. Rinkimai, referendumai ir politinių partijų veikla

5.5. Referendumas

Dėl referendumo iniciatyvos, susijusios su laisvo mandato principu, atitikties Konstitucijai

Pareiškėjai Piliečių referendumo iniciatyvinės grupės (toliau – Iniciatyvinė grupė) koordinatoriai (toliau – pareiškėjai) pateikė LVAT skundą, kuriame prašė panaikinti Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – Komisija, VRK) 2021 m. rugsėjo 16 d. sprendimą (toliau – Sprendimas) ir įpareigoti Komisiją įregistruoti Lietuvos Respublikos piliečių, turinčių rinkimų teisę, iniciatyvinę grupę dėl privalomojo referendumo dėl Konstitucijos 55 ir 59 straipsnių pakeitimo ir papildymo paskelbimo, patvirtinti šios iniciatyvinės grupės įregistravimo aktą, nustatyti, kad iniciatyvinės grupės teikimu iniciatyvinės grupės koordinatoriais skiriami pareiškėjai.

Byloje nustatyta, kad VRK 2021 m. rugpjūčio 11 d. gavo Iniciatyvinės grupės prašymą įregistruoti piliečių referendumo iniciatyvinę grupę dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos įstatymo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo, 59 straipsnio pakeitimo ir papildymo (toliau – Įstatymas) priėmimo, kuriame Iniciatyvinė grupė pateikė referendumui siūlomo sprendimo galutinį tekstą¹. Prašymą VRK

¹ Lietuvos Respublikos įstatymo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo, 59 straipsnio pakeitimo ir papildymo projektas: Įstatymo projekto 1 straipsnyje siūlyta pakeisti Konstitucijos 55 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „Seimą sudaro Tautos atstovai – 141 Seimo narys, kurie renkami vienmandatėse apygardose ketveriems metams remiantis visuotine, lygia, tiesiogine rinkimų teise ir slaptu balsavimu iš kandidatų, kuriuos kelia Lietuvos Respublikoje registruotos ir veikiančios, valstybės ir užsienio lėšų negaunančios politinės partijos bei nevyriausybines organizacijos ir kurie įsipareigoja

atmetė, tokį savo sprendimą grindė teisinio reguliavimo aiškumo ir darnumo principais, Seimo nario laisvo mandato principu, teisinio stabilumo principu.

Teisėjų kolegija visų pirma pažymėjo, kad Konstitucinis Teismas 2020 m. liepos 30 d. nutarimu Nr. KT135-N11/2020 pripažino, jog Lietuvos Respublikos referendumo įstatymas (2018 m. gruodžio 20 d. redakcija) (TAR, 2018-12-28, Nr. 21715) pagal priėmimo tvarką prieštarauja Konstitucijos 69 straipsnio 3 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui, o pagal formą – Konstitucinių įstatymų sąrašo konstitucinio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies (2014 m. spalio 9 d. redakcija) 5 punktui, todėl nuo minėto teismo nutarimo įsigaliojimo dienos, t. y. nuo 2021 m. liepos 1 d., negali būti taikomas.

Ginčo teisinių santykių susiformavimo, taip pat ir ginčo nagrinėjimo teisme metu Referendumo įstatymas, kuriame būtų nustatyta referendumo skelbimo ir vykdymo tvarka (Konstitucijos 9 str. 4 d.), nepriimtas, taip pat nėra jokio kito įstatymo, kuris tiesiogiai taikytinas Lietuvos piliečiams inicijuojant referendumą, taigi yra teisinis pagrindas konstatuoti esant teisės spragą.

Šioje teisinėje situacijoje teisėjų kolegija rėmėsi oficialiąja konstitucine doktrina, kurioje išplėtotas iš Konstitucijos kylantis asmens teisių apsaugos mechanizmas teisės spragų atvejais.

Vadovaujantis Konstitucinio Teismo jurisprudencija byloje padaryta išvada, kad Vyriausioji rinkimų komisija, vykdydama įgaliojimus registruoti piliečių referendumo iniciatyvinę grupę, atlieka ne tik procedūrinio, bet ir materialinio teisinio pobūdžio kontrolės funkcijas ir pripažinusi siūlomų įstatymo nuostatų neatitikimą Konstitucijai bei įstatymams turi teisę ir pareigą atsisakyti registruoti piliečių referendumo iniciatyvinę grupę.

Vertinant pareiškėjų referendumui siūlomą Konstitucijos pakeitimo įstatymo projektą pažymėta, kad nėra pagrįsta teigti, jog laisvo mandato principas yra suabsoliutinamas, o tai reiškia, jog neišpildomi tam tikrų rinkėjų lūkesčiai, jog rinkiminiai pažadai, paprastai įrašomi į rinkiminę programą, bus vykdomi. Pagal Konstituciją Seimo narys yra ne politinių partijų ar politinių organizacijų, visuomeninių organizacijų, kitų organizacijų, interesų grupių, teritorinių bendruomenių, savo apygardos rinkėjų atstovas Seime – jis atstovauja visai Tautai (Konstitucinio Teismo 2004 m. liepos 1 d. nutarimas). Konstitucijoje įtvirtintas Seimo nario laisvas mandatas atskleidžia Seimo nario, kaip Tautos atstovo, konstitucinio teisinio statuso esmę ir yra neatskiriama susijęs su Seimo narių lygybe. Pagal Konstituciją kiekvienas Seimo narys atstovauja visai Tautai (Konstitucinio Teismo 2004 m. liepos 1 d. nutarimas). Atsižvelgus į tai, partikuliariniai interesai, kokiais gali būti pripažįstami Seimo nario rinkimų apygardos rinkėjų interesai (šiuo klausimu taip pat žr. Konstitucinio Teismo 2017 m. gruodžio 22 d. išvadą), neužtikrina, kad Tautai bus deramai atstovaujama jos demokratiškai išrinktoje atstovybėje Seime.

Seimo nario laisvas mandatas reiškia ir tai, kad rinkėjai neturi teisės atšaukti Seimo nario. Seimo nario atšaukimas prieš laiką būtų vienas iš imperatyvaus mandato elementų (Konstitucinio Teismo 1993 m. lapkričio 26 d., 1999 m. lapkričio 9 d., 2001 m. sausio 25 d., 2003 m. gegužės 30 d. nutarimai). Siūlymas nustatyti galimybę inicijuoti Seimo nario apkaltą dėl rinkiminės programos nevykdymo, teisėjų kolegijos vertinimu, gali sudaryti prielaidas nepaisyti minėto laisvą mandatą sudarančio imperatyvo. Šiuo klausimu konstitucinėje jurisprudencijoje ne kartą pažymėta, kad Seimo nario laisvo mandato esmė – Tautos atstovo teisė įgyvendinti jam nustatytas teises ir pareigas nevaržant šios laisvės rinkėjų priesakais, jį iškėlusią partijų ar organizacijų

---

vykdyti rinkimų programą. Kandidatai į Seimo narius piniginių užstatų nemoka, rinkimų apygardoje turi surinkti 3 procentus iškėlimą kandidatų remiančių apygardos rinkimų teisę turinčių piliečių parašų“.

Įstatymo projekto 2 straipsnyje siūlyta pakeisti Konstitucijos 59 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip: „Išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai ir vykdyti savo rinkimų programą bei jį kandidatų į Seimo narius iškėlusios politinės partijos ar nevyriausybinės organizacijos rinkimų programą.; pakeisti Konstitucijos 59 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip: „Pareigas eidami Seimo nariai vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, valstybės interesais, savo rinkimų programa bei jį kandidatų į Seimo narius iškėlusios politinės partijos ar nevyriausybinės organizacijos rinkimų programa, savo sąžine vykdo rinkimų programą.“; papildyti Konstitucijos 59 straipsnį 5 dalimi: „Seimo nariui, nevykdančiam savo rinkimų programos ir jį kandidatų į Seimo narius iškėlusios politinės partijos ar nevyriausybinės organizacijos rinkimų programos, rinkimų apygardos 8 procentų rinkimų teisę turinčių piliečių parašų iniciatyva Seime inicijuojama apkalta.“

Įstatymo 3 straipsnyje „Dėl pirmalaikių Seimo rinkimų“ siūlyta nurodyti: „Kadangi po Lietuvos Respublikos Konstitucijos priėmimo 1992 metų spalio 25 dienos referendume vykstantys Seimo rinkimai dėl jų vykdymo daugiamandatėje ir vienmandatėje apygardose pažeidžia Konstitucijos 55 straipsnyje nustatytą reikalavimą dėl lygios Seimo rinkimų teisės, po šio įstatymo priėmimo referendume Respublikos Prezidentas skelbia pirmalaikius Seimo rinkimus. Prieš tai Vyriausioji rinkimų komisija sudaro 141 vienmandatę rinkimų apygardą. Jei šio įstatymo per 5 dienas po referendumo rezultatų paskelbimo nepasirašo Respublikos Prezidentas, tai per 3 dienas šį įstatymą pasirašo Seimo Pirmininkas, o Seimas skelbia pirmalaikius Respublikos Prezidento rinkimus, vykdomus drauge su pirmalaikiais Seimo rinkimais.“

politiniais reikalavimais (Konstitucinio Teismo 1993 m. lapkričio 26 d., 1999 m. lapkričio 9 d., 2001 m. sausio 25 d., 2003 m. gegužės 30 d. nutarimai). Esant galimybei inicijuoti apkaltą pareiškėjų siūlomą būdu, Seimo narys, atlikdamas savo konstitucinę priedermę atstovauti Tautai bei vykdydamas visus Seimo nario įgaliojimus, bus saistomas, visų pirma, rinkiminės programos nuostatų ir joje nurodytų interesų, nors šie interesai gali nesutapti su visos Tautos interesais, o kartais – ir prieštarauti Konstitucijai.

Pareiškėjai, nesutikdami su VRK Sprendimo dalimi dėl Įstatymo projekto 3 straipsnio, nurodė, kad Įstatymo projekte paaiškinta, jog po 1992 m. spalio 25 d. Lietuvos Respublikoje vykę Seimo rinkimai dėl mišrios jų sistemos, reglamentuotos Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų Įstatymu, pažeisdamas Konstitucijos 55 straipsnyje nustatytą lygią šių rinkimų teisę tiek kandidatams, tiek rinkėjams. Todėl reglamentavus tai siūlomą Įstatymo projektu, po jo priėmimo pirmalaikių Seimo rinkimų paskelbimas atitiktų tokią sprendimą priėmusios Tautos teisėtus lūkesčius ir teisinio stabilumo principą. Tokio Įstatymo priėmimas nespręstų po 1992 m. spalio 25 d. Lietuvos Respublikoje vykusių Seimo rinkimų teisėtumo.

Šiuo klausimu teisėjų kolegija pažymėjo, jog remiantis Konstitucinio Teismo jurisprudencija galima matyti, kad Konstitucija nenustato konkrečios Seimo narių rinkimų sistemos, ir Įstatymo projekto 3 straipsnio nuostatos, kuriomis būtų sukurta galimybė kvestionuoti jau įvykusių rinkimų rezultatus, ne tik prieštarautų pamatinei teisės nuostatai, kad galutiniai rinkimų rezultatai nustatomi ir rinkimų ginčai sprendžiami pagal tuo metu galiojusią teisę, bet ir būtų nesuderinamos su demokratinio rinkimų į politines atstovaujamas institucijas principu, garantuojančiu visuotinę, lygią, tiesioginę rinkimų teisę. Pareiškėjo nurodyti argumentai nepaneigia akivaizdžios regimybės į siekį deklaruoti pasibaigusį teisinių santykių neteisėtumą be konstitucinio pagrindo.

Teisėjų kolegija nusprendė, kad pareiškėjų siūlytas Konstitucijos pakeitimo Įstatymo projektas neatitiko Konstitucijos, todėl Vyriausioji rinkimų komisija pagrįstai neregistravo referendumo iniciatyvinės grupės, ir pareiškėjų skundas atmestas.

2021 m. spalio 11 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. R-17-261/2021

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00064-2021-3

Procesinio sprendimo kategorijos: 5.5; 5.7

[Prieiga internete](#)

Dėl referendumo organizavimo, Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui pripažinus Referendumo įstatymą prieštaraujančiu Lietuvos Respublikos Konstitucijai

Šioje byloje ginčas kilo dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) 2021 m. liepos 1 d. sprendimo Nr. Sp-172 „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 9 ir 147 straipsnių pakeitimo įstatymo organizavimo ir vykdymo procedūrų“, kuriuo Lietuvos Respublikos piliečių, turinčių rinkimų teisę, iniciatyvinei grupei dėl privalomojo referendumo dėl Konstitucijos 9 ir 147 straipsnių pakeitimo įstatymo neišduoti piliečių parašų rinkimo lapai ir VRK informacinėje sistemoje nesukurta prieiga prie elektroninės formos piliečių parašų rinkimo lapo, pagrįstumo ir teisėtumo.

Konstitucinis Teismas 2020 m. liepos 30 d. nutarimu pripažino Lietuvos Respublikos referendumo įstatymą (2018 m. gruodžio 20 d. redakcija) prieštaraujančiu Konstitucijai, šis nutarimas oficialiai buvo paskelbtas 2021 m. liepos 1 d. (TAR, 2021-07-01, Nr. 14847) ir nuo 2021 m. liepos 1 d. nebegali būti taikomas.

Išplėstinė teisėjų kolegija, atsižvelgusi į istorinį Referendumo įstatymo teisinį reguliavimą, į tai, kad Referendumo įstatymo nuostatos, reglamentavusios iniciatyvinės grupės įregistravimą, parašų rinkimo lapų išdavimą (vėliau kartu nustatant ir prieigos prie elektroninės formos piliečių parašų rinkimo lapo VRK informacinėje sistemoje sukūrimą ir galimybės jame pasirašyti sudarymą), piliečių iniciatyvos teisei paskelbti referendumą įgyvendinti termino nustatymą, galioja beveik trisdešimt metų, priėjo prie išvados, kad dėl pirminių referendumo organizavimo stadijos veiksmų susiformavo nuosekli teisinio reguliavimo tradicija.

Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pažymėjo, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatyme yra apibrėžti esminiai VRK įgaliojimų pagrindai išduoti piliečių parašų rinkimo lapus, be kita ko, nustatyti referendume naudojamų dokumentų formas, jų pildymo pavyzdžius ir šiuo klausimu nėra pagrindo konstatuoti esant teisės spragą. Teisės spraga gali būti konstatuojama tik tiek, kiek tai susiję su piliečių parašų rinkimo lapų išdavimo tvarkos elementais, teisės spragą teismai gali užpildyti *ad hoc* (esant konkrečiai situacijai, tik šiuo atveju, tik šį kartą).

Pagal Konstituciją pareigą organizuoti referendumus turi joje *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) įvardyta institucija – Vyriausioji rinkimų komisija, ir du subjektai (ne mažesnė kaip 1/4 visų Seimo narių grupė

arba ne mažiau kaip 300 tūkstančių rinkėjų) turi teisę pateikti Lietuvos Respublikos Seimui konkretų Konstitucijos pataisų – Konstitucijos keitimo įstatymo – projektą. Tokį projektą iniciatyvinei grupei pateikus VRK ir nenustačius trūkumų projekto turiniui, Vyriausiajai rinkimų komisijai įregistravus iniciatyvinę grupę pagal Projekto pateikimo metu galiojantį Referendumo įstatymą (VRK 2021 m. birželio 29 d. sprendimas Nr. SP-170), nesant Konstitucijoje nustatyto pagrindo stabdyti tolesnius referendumo organizavimo stadijos pradinius veiksmus, VRK negali nevykdyti pareigos tinkamai įgyvendinti jai Konstitucijos ir įstatymo suteiktus įgaliojimus užtikrinti referendumo organizavimą (išduoti reikiamą piliečių parašų rinkimų lapų skaičių iniciatorių atstovams) vien dėl to, kad specialusis referendumo skelbimo ir vykdymo tvarką nustatantis įstatymas, praėjus kelioms dienoms po iniciatyvinės grupės įregistravimo, neteko galios.

Išplėstinė teisėjų kolegija priėjo prie išvados, jog atsižvelgus į tai, kad pagal Konstitucijos 6 straipsnį Konstitucija yra tiesioginio taikymo aktas ir kiekvienas asmuo savo teises gali ginti remdamasis Konstitucija, pagrįsta panaikinti VRK 2021 m. liepos 1 d. sprendimą Nr. Sp-172, o VRK įpareigoti išduoti Piliečių referendumo iniciatyvinei grupei piliečių parašų rinkimo lapus ir VRK informacinėje sistemoje sukurti priegią prie elektroninės formos piliečių parašų rinkimo lapo bei sudaryti galimybę jame pasirašyti už šią referendumo iniciatyvą.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2021 m. spalio 20 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. R-14-1062/2021

Teisminio proceso Nr. 3-66-3-00054-2021-2

Procesinio sprendimo kategorija 5.5

[Prieiga internete](#)

7. Socialinė apsauga

7.2. Draudėjų, apdraustųjų asmenų ir socialinio draudimo išmokų gavėjų teisės, pareigos ir atsakomybė

7.2.2. Draudėjų pareigos

Dėl trenerio asistento darbo vertinimo kaip atliekamo pagal darbo sutartį

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vilniaus teritorinio skyriaus nutarimo, kuriuo pareiškėjui paskirta 2 000 Eur bauda už tai, kad jis neįvykdė pareigos pranešti minėtam skyriui apie trečiojo suinteresuoto asmens įdarbinimą, teisėtumo ir pagrįstumo.

Ginčiui reikšmingos redakcijos Užimtumo įstatymo 56 straipsnio, reglamentuojančio nelegalų darbą ir atsakomybę už jį, 1 dalies 1 punktą nustatė, kad nelegaliu darbu laikomos fizinio asmens (darbuotojo) pavaldžiai kitam asmeniui (darbdaviui) ir jo naudai atlygintinai atliekamos darbo funkcijos, kai darbdavys nesudaro darbo sutarties raštu arba nepraneša Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinei įstaigai mažiausiai prieš vieną darbo dieną iki darbo pradžios apie darbuotojo priėmimą į darbą.

Byloje ginčo dėl to, kad trečiasis suinteresuotas asmuo nuo 2017 m. liepos 4 d. iki 2018 m. gruodžio 13 d. pareiškėjo klube dirbo trenerio asistento, skauto / trenerio asistento pareigose, nebuvo, tačiau administracinės bylos proceso šalys nesutarė dėl juos siejusių santykių pobūdžio – darbo pagal darbo sutartį ar sportinės veiklos sutartį.

LVAT, įvertinęs byloje pateiktus įrodymus, apibūdinančius pareiškėjo ir trečiojo suinteresuoto asmens bei jų interesais veikusią asmenų veiksmus ir elgesį tiek iki 2017 m. liepos 4 d. sutarties, tiek jos vykdymo metu, tiek po jos pasibaigimo, asmenų, vykdžiusių dalį funkcijų, kurias vykdė trečiasis suinteresuotas asmuo, įdarbinimo praktiką klube ginčiui aktualiu laikotarpiu, pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad sutarties šalis laikotarpiu nuo 2017 m. liepos 4 d. iki 2018 m. gruodžio 13 d. siejo darbo teisiniai santykiai. Byloje nebuvo duomenų, kad trečiasis suinteresuotas asmuo ketino, tarėsi ir manė sudaręs ne darbo, o sporto paslaugų sutartį, ką patvirtino aplinkybės, jog nei Ispanijos karalystėje, nei Lietuvos Respublikoje šiuo laikotarpiu jis nesiregistravo kaip vykdomasis individualią veiklą, o 2018 m. sausio mėnesį jo teisininkas aiškino pareiškėjo interesus atstovaujančių asmenų pateiktą siūlymą keisti sudarytą darbo sutartį į sporto paslaugų sutartį, motyvuojant nauja sporto klubo praktika įdarbinant trenerio asistentus. Tokią išvadą patvirtino tiek 2017 m. liepos 4 d. sutarties, sudarytos tarp pareiškėjo ir trečiojo suinteresuoto asmens, nuostatos dėl tarptautinio skauto / trenerio asistento pareigų, kurių baigtinis sąrašas čia, kaip pažymima, nėra net ir nurodomas ir kurias tarptautinis skautas / trenerio asistentas turi vykdyti atsižvelgdamas ir laikydamasis generalinio direktoriaus bei vyriausiojo trenerio nurodymų ir instrukcijų. Tai labiau būdinga darbo teisiniams santykiams nei profesionalaus sporto

teisiniams santykiams, kas sutarties vykdymo metu, kaip buvo matyti iš pateiktų įrodymų apie 2017 m. liepos 4 d. sutarties šalių bendravimą, buvo itin akcentuojama.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas.

2021 m. spalio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2137-624/2021

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00907-2019-1

Procesinio sprendimo kategorijos: 7.2.2; 41

[Prieiga internete](#)

7.9. Kiti socialinės apsaugos klausimai

Dėl pareigos tinkamai motyvuoti sprendimą neskirti išmokos savarankiškai dirbančiam asmeniui

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas pateikė prašymą „Dėl išmokos savarankiškai dirbančiam asmeniui skyrimo“. Tačiau Užimtumo tarnybos sprendimu išmoka savarankiškai dirbantiems asmenims neskirta dėl to, kad pareiškėjas neatitiko Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje apibrėžtos savarankiškai dirbančio asmens sąvokos (Užimtumo įstatymo 5¹ str. 1 d.).

Teisėjų kolegija, įvertinusi ginčijamo sprendimo turinį, konstatavo, kad jame nepateikta jokių su išmokos savarankiškai dirbančiam asmeniui pagal pareiškėjo prašymą neskyrimu susijusių motyvų. Sprendime nebuvo pateiktas nustatytų faktinių aplinkybių teisinis vertinimas, iš jo turinio nebuvo aišku, kodėl pareiškėjas neturi teisės pasinaudoti teise prašyti išmokos. Šie sprendimo faktinio pagrindimo, motyvacijos trūkumai laikyti esminiais, dėl kurių pareiškėjas iš esmės negalėjo suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis priimtas toks sprendimas.

Teisėjų kolegija, be kita ko, atkreipė dėmesį į tai, kad Viešojo administravimo įstatymą išdėsčius nauja redakcija, kuri įsigaliojo 2020 m. lapkričio 1 d., 8 straipsnio nuostatos iš esmės pasikeitė, tačiau reikalavimas tinkamai motyvuoti administracinį sprendimą neišnyko, jis netiesiogiai įtvirtintas Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje ir kyla iš bendrųjų teisės principų, pavyzdžiui, teisėtumo ir gero administravimo principų.

Pareiškėjo apeliacinis skundas tenkintas, skundžiamas pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, kuriuo ginčijamas institucijos sprendimas panaikintas ir pareiškėjo skundas tenkintas.

2021 m. spalio 27 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-1967-756/2021

Teismo proceso Nr. 3-64-3-00892-2020-9

Procesinio sprendimo kategorija 7.9

[Prieiga internete](#)

8. Užsieniečių teisinė padėtis

8.3. Trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių teisė apsigyventi Lietuvoje

8.3.1. Trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių teisė laikinai gyventi Lietuvoje

Dėl leidimų laikinai gyventi panaikinimo, kai darbdavio vadovas nubaustas už trečiųjų šalių piliečių įdarbinimo tvarkos pažeidimą, įvykdytą ne darbdavio įmonėje

Ginčas byloje kilo dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas) Šiaulių skyriaus sprendimų, kuriais panaikinti pareiškėjams išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pareiškėjai kreipėsi į Departamentą dėl leidimų laikinai gyventi suteikimo tuo pagrindu, kad ketina dirbti UAB „Bolivija“. Išdavus leidimus laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, įsiteisėjo teismo nutarimas administracinio nusižengimo byloje UAB „Fortemas“ vadovui (kuris buvo ir UAB „Bolivija“ vadovas), kuriuo šis asmuo buvo nubaustas pagal ANK 95 straipsnio 1 dalį („Nelegalus darbas“) už tai, kad pažeidė trečiųjų šalių piliečių įdarbinimo tvarką. Departamentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Įstatymas) 50 straipsnio 1 dalies 19 punktu, panaikino pareiškėjams išduotus leidimus laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjų skundą tenkino nustatęs, kad nubaustas asmuo administracinį nusižengimą atliko kaip UAB „Fortemas“ atstovas ir kad byloje nėra duomenų, jog UAB „Bolivija“, kaip darbdavys, ar jos atstovas būtų pažeidę Užimtumo įstatymo ar ANK nuostatas, kurios įpareigotų imperatyviai taikyti Įstatymo 50 straipsnio 1 dalies 19 punkto a papunkčio nuostatas UAB „Bolivija“ ir joje dirbantiems užsieniečiams. Tačiau Departamentas su tokiu aiškinimu nesutiko, nurodydamas, kad šioje Įstatymo normoje nėra įtvirtinta, jog darbdavio, kuris įsipareigoja įdarbinti užsienietį, vadovas turi būti baustas už neteisėtus veiksmus, įvykdytus būtent darbdavio įmonėje.

Nagrinėjama teisinį reguliavimą įvertinęs byloje nustatytų aplinkybių kontekste, LVAT pažymėjo, jog Įstatymo 50 straipsnio 1 dalies 19 punkto a papunktyje įtvirtintą užsieniečiui išduoto leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje panaikinimą įstatymų leidėjas sieja su konkrečiu darbdavio, įsipareigojusio įdarbinti (šiuo atveju jau įdarbinusio) tokį užsienietį pagal darbo sutartį, nubaudimu už leidimą dirbti nelegalų darbą, nedeklaruotą darbą ar užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimus pagal Užimtumo įstatymo nuostatas ir (arba) skirta administracine nuobauda pagal ANK už nelegalų darbą būtent užsienietį įdarbinusiam / persikėlusiam / priimančiam subjektui.

Departamento skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2021 m. spalio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3738-1062/2021

Teismo proceso Nr. 3-64-3-01251-2021-0

Procesinio sprendimo kategorijos: 8.3.1; 57.1.1

[Prieiga internete](#)

8.7. Kiti su užsieniečių teisine padėtimi susiję klausimai

Dėl tarptautinės apsaugos siekiančio asmens teisės kreiptis į teismą su skundu dėl jam taikomos apgyvendinimo priemonės

Nagrinėtoje byloje apeliacijos dalyku buvo pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria buvo atsisakyta priimti pareiškėjos prašymą dėl Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Tarnyba) įpareigojimo paleisti pareiškėją iš sulaikymo, teisėtumas ir pagrįstumas.

Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad pareiškėja nėra sulaikyta, todėl nagrinėti prašymą paleisti iš sulaikymo Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Įstatymas) 118 straipsnyje nustatyta tvarka nėra pagrindo, taigi byla nėra priskirta spręsti bendrosios kompetencijos teismui, o dėl savo pažeistų teisių ir interesų ji galinti pateikti skundą administraciniam teismui ABTĮ nustatyta tvarka.

Pirmiausia LVAT nurodė, kad EŽTK 5 straipsnio, įtvirtinančio teisę į laisvę ir saugumą, 1 dalis valstybei nustato ne tik pareigą susilaikyti nuo aktyviais veiksmais pasireiškiančio atitinkamų teisių pažeidimo, bet ir pozityvų įpareigojimą imtis priemonių, kad visiems jos jurisdikcijoje esantiems asmenims būtų užtikrinta apsauga nuo neteisėtų veiksmų tokių teisių atžvilgiu. Teisėjų kolegija išnagrinėjo jurisdikcijos sampratą EŽTK nuostatų prasme, taip pat tarptautinių teismų praktiką dėl Vengrijos ir Serbijos pasienyje esančiose tranzito zonose *de facto* (faktiškai, iš tikrųjų) sulaikytiems prieglobsčio prašytojams taikomo teisinio režimo įvertinimo. Atsižvelgiant į byloje nustatytas faktines aplinkybes, *inter alia* (be kita ko) pareiškėjos apgyvendinimo Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiame pasienio kontrolės punkte faktą, buvo konstatuota, kad pareiškėja yra kompetentingų Lietuvos Respublikos institucijų žinioje joms veiksmingai įgyvendinant kontrolės įgaliojimus. Taigi, pareiškėja laikytina esančia Lietuvos Respublikos jurisdikcijoje EŽTK 1 straipsnio prasme.

LVAT įvertino, kad Įstatymo normos *expressis verbis* (aiškiais žodžiais) neįtvirtina Įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje nustatytos apgyvendinimo priemonės apskundimo tvarkos, o pagal to paties straipsnio 8 dalį užsieniečio apgyvendinimo priemonė karo padėties, nepaprastosios padėties, dėl masinio užsieniečių antplūdžio paskelbtos ekstremaliosios situacijos ar ekstremaliojo įvykio atveju gali būti taikoma net iki 6 mėnesių laikotarpiui. Atitinkamai buvo konstatuota, kad nustatytas reglamentavimas sukuria teisinio neaiškumo situaciją, kai užsieniečiui iki 6 mėnesių gali būti taikoma apgyvendinimo nesuteikiant teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikos teritorijoje priemonė kartu neįtvirtinant aiškaus tokios priemonės teisėtumo teisinės patikros mechanizmo.

Išnagrinėjusi teisminės gynybos priemonių klausimui aktualias Lietuvos Respublikos Konstitucijos, tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės normas, teisėjų kolegija sprendė, kad pareiškėjai turi būti veiksmingai užtikrinta teisė į teisminę gynybą, siekiant patikrinti jai taikomos priemonės – apgyvendinimo nesuteikiant teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikos teritorijoje – pagrįstumą ir teisėtumą. Atkreiptas dėmesys, kad Lietuvos

Respublikos Vyriausybės paskelbta valstybės lygio ekstremali situacija nesudaro pagrindo tokia gynybos teise apriboti: pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 145 straipsnį teisė kreiptis į teismą negali būti laikinai apribota net įvedus karą ar nepaprastą padėtį.

Užsieniečių apgyvendinimą pasienio kontrolės punktuose, tranzito zonose, Valstybės sienos apsaugos tarnyboje ar kitose tam pritaikytose vietose, nesuteikiant jiems teisės laisvai judėti, esant karą padėčiai, nepaprastajai padėčiai, dėl masinio užsieniečių antplūdžio paskelbtai ekstremaliajai situacijai ar ekstremaliajam įvykiui, įstatymų leidėjas formaliai įtvirtino įstatymo II skyriuje, reglamentuojančiame užsieniečių atvykimą į Lietuvos Respubliką. Tačiau tokia aplinkybė, LVAT nuomone, neturi įtakos minėtų nuostatų vertinimui kaip priskirtinų užsieniečių judėjimo laisvės Lietuvos Respublikoje institutui. Pažymėta, kad užsieniečio laisvės judėti Lietuvos Respublikoje bei su tuo susiję teisių ir teisėtų interesų realizavimo ir apsaugos teisiniai santykiai laikytini prasidedančiais nuo momento, kai užsienietis patenka į Lietuvos Respublikos jurisdikciją – pasienio kontrolės punktą, tranzito zoną ar netrukus po neteisėto Lietuvos Respublikos valstybės sienos kirtimo. Atsižvelgus į tai, buvo konstatuota, kad užsieniečių teisės ir teisėti interesai, susiję su judėjimo laisvės ribojimu Lietuvos Respublikoje, galinčiu prilygti sulaikymui ar alternatyvių sulaikymui priemonių taikymui, turi būti nagrinėjami teisme taikant įstatymo VII skyriuje nustatytas taisykles. Taigi, LVAT vertinimu, pareiškėja, manydama, kad jos judėjimo laisvę ribojančių priemonių taikymui pagrindų nėra, pagrįstai kreipėsi į apylinkės teismą įstatymo 118 straipsnio 1 dalies pagrindu, prašydama paleisti ją iš sulaikymo. Tuo metu pirmosios instancijos teismas, atsisakydamas priimti nagrinėti pareiškėjos prašymą, padarė nepagrįstas išvadas dėl ginčo teisinių santykių pobūdžio bei užsienietei pritaikytos priemonės – laikino apgyvendinimo kaip nesusijusio su jos laisvės judėti ribojimu, todėl priimta nutartis naikintina kaip neteisėta.

Šiame kontekste LVAT pastebėjo ir tai, kad įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje minimas laikinas apgyvendinimas pasienio kontrolės punktuose, tranzito zonose, Valstybės sienos apsaugos tarnyboje ar kitose tam pritaikytose vietose, nesuteikiant teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikos teritorijoje, tarptautinės apsaugos siekiančių asmenų laisvės suvaržymo pobūdžiu iš esmės gali prilygti įstatymo 115 straipsnio 2 dalies 5 punkte įtvirtintai alternatyviai sulaikymui priemonei – apgyvendinimui Valstybės sienos apsaugos tarnyboje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje. Vadovaujantis įstatymo 116 straipsnio 1 dalimi, sprendimai dėl užsieniečių sulaikymo ar alternatyvių sulaikymui priemonių patenka į apylinkės teismo jurisdikciją.

Teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad pirmosios instancijos teismas, nagrinėdamas bylą iš esmės ir sprenddamas dėl galimų pareiškėjos teisių ir teisėtų interesų gynimo būdų, turi įvertinti pareiškėjai pritaikytos judėjimo laisvę ribojančios priemonės teisėtumą bei, atsižvelgdamas į pareiškėjos skunde nurodomus argumentus, nustatyti, ar užsienietė pagrįstai nurodo, kad ji yra sulaikyta, t. y. ar pareiškėjai taikyta priemonė (apgyvendinimas nesuteikiant teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikoje) gali būti vertinama kaip *de facto* sulaikymas. Procesiniame sprendime nurodytos šiam klausimui aktualios tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės normos bei tarptautinių teismų praktika.

Pareiškėjos skundas patenkintas, pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta, pareiškėjos skundas dėl Tarnybos įpareigojimo paleisti ją iš sulaikymo priimtas ir byla perduota nagrinėti tam pačiam pirmosios instancijos teismui iš esmės.

2021 m. spalio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-653-492/2021

Teisminio proceso Nr. 4-09-3-00068-2021-5

Procesinio sprendimo kategorija 8.7

[Prieiga internete](#)

14. Aplinkos apsauga

14.10. Aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė

Dėl juridinių asmenų atsakomybės už ūkinės veiklos vykdymą, susijusį su išduotu taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimu, kai administracinės priežiūros institucija pakeičia savo poziciją dėl atliekų kiekio apskaičiavimo

Apžvelgiamoje administracinėje byloje buvo sprendžiama, ar Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – Departamentas) nutarimas „Dėl sankcijos skyrimo juridinio asmens padaryto aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų byloje“ yra teisėtas ir pagrįstas.

Pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog nėra teisinio pagrindo panaikinti nutarimą. Pareiškėjas, be kita ko, manė, kad Klaipėdos apygardos teismo nutarimas administracinio nusižengimo byloje turi prejudicinę reikšmę nagrinėtoje byloje.

Teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad šiai administracinei bylai yra reikšmingi Klaipėdos apygardos teismo nutarime administracinio nusižengimo byloje atlikti faktinių aplinkybių vertinimai. Nepaisant to, kad pirmosios instancijos teismas teisingai pažymėjo, jog minėta byla, kurioje buvo skirtingi proceso dalyviai negu šioje byloje, savaime neturi prejudicinės reikšmės šiai bylai, visgi minėtoje byloje buvo vertinamos tapačios šiai bylai aplinkybės. Klaipėdos apygardos teismas nutarime administracinio nusižengimo byloje ne tik nutarė, kad pareiškėjo darbuotojas nekaltas dėl veikos, kad vietoj leidžiamo sudeginti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (toliau – TIPK) leidime atliekų kiekio 255 000 t/m buvo naudota (sudeginta) šių atliekų 259 684,224 t, bet ir įvertino faktines objektyvias aplinkybes. Apžvelgiamoje administracinėje byloje pareiškėjui pritaikyta administracinė atsakomybė už pažeidimą, kurio tapačius objektyvius požymius vertino Klaipėdos apygardos teismas nagrinėtoje byloje, pagal Aplinkos apsaugos įstatymo 55 straipsnio 5 dalį, kurioje yra numatyta ekonominė sankcija.

Klaipėdos apygardos teismas nutarime administracinio nusižengimo byloje, be kita ko, konstatavo, jog pareiškėjo TIPK leidime nėra nurodyta ne tik tai, kad iš gauto atliekų kiekio būtų galima išskaičiuoti metalus, tačiau ir tai, kad iš gauto atliekų kiekio būtų galima išskaičiuoti natūralią drėgmės netektį, o tai reiškia, jog pats Departamentas pripažįsta, kad kai kurie reguliaciniai TIPK klausimai išplaukia iš kitų TIPK nuostatų, jų sisteminio-loginio vertinimo bei atliekų deginimo proceso esmės ir paskirties, todėl teiginys, kad TIPK leidimas nenumato galimybės išskaičiuoti metalus, yra formalus ir nepaaiškina, kodėl pats Departamentas šiuos klausimus interpretuoja skirtingai. Atsižvelgiant į tai, kad teisinis reguliavimas ir TIPK leidimo sąlygos per pastaruosius metus nesikeitė (keitėsi tik patikrinimą atlikęs Departamento specialistas, kuris, esant toms pačioms sąlygoms, ėmė kitaip interpretuoti teisės aktus ir vertinti pareiškėjo pateikiamus duomenis), pareiškėjo administracinę atsakomybę patrauktas darbuotojas negalėjo tikėtis, kad dėl to gali būti patrauktas administracinę atsakomybę.

Tai *mutatis mutandis* (pakeitus tai, kas keistina) taikytina ir pareiškėjo atžvilgiu, t. y. jis turėjo pagrįstą lūkestį, kad metalai nebus laikomi atliekomis. Šiame kontekste paminėta, kad TIPK išdavusi institucija iš esmės irgi laikosi tokio požiūrio. Pabrėžta, kad Klaipėdos apygardos teismas laikė abejotinu Departamento suskaičiuotą atliekų likučių kiekį bunkeryje 2018 metų pradžioje ir pabaigoje (Klaipėdos apygardos teismo nutarimo administracinio nusižengimo byloje formuluotė „taip pat nėra visiškai tikslus“). Taigi, įvertinus Klaipėdos apygardos teismo nutarime administracinio nusižengimo byloje padarytą objektyviųjų požymių analizę, padaryta išvada, kad šioje byloje negalima vienareikšmiškai teigti, kad pareiškėjas 2018 metais sudegino daugiau negu 255 000 t kuro.

Teisėjų kolegija pabrėžė, kad teisės teorijoje teisės pažeidimo sudėtis apibūdinama kaip tipiškiausių ir esminių, objektyvių ir subjektyvių veikos požymių sistema, kuri apibūdina konkrečią veiką kaip pavojingą visuomenei ir priešingą teisei. Būtent su šiais požymiais teisės teorija ir galiojanti teisė dažniausiai sieja patį teisės pažeidimo faktą. Šie požymiai laikomi pakankamais, kad jais pasižymintios veikos subjektą galima būtų patraukti teisinę atsakomybę. Taigi, nesant nustatytų visų būtinųjų požymių sistemos elementų, teisinė atsakomybė negalima (žr., pvz., LVAT 2017 m. sausio 16 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-134-492/2017). Padarius išvadą, jog šioje byloje negalima vienareikšmiškai teigti, kad pareiškėjas 2018 metais sudegino daugiau negu 255 000 t kuro, taip pat nebuvo teisinio pagrindo konstatuoti, kad pareiškėjas padarė pažeidimą. Atitinkamai, nutarimas dėl sankcijos skyrimo juridinio asmens padaryto aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų byloje naikintinas.

2021 m. spalio 27 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2188-815/2021

Teisminio proceso Nr. 3-63-3-00294-2020-4

Procesinio sprendimo kategorijos: 14.3; 14.10

[Prieiga internete](#)

20. Civilinė atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų

20.2. Civilinės atsakomybės sąlygos

20.2.3. Žala

20.2.3.2. Neturtinė žala

Dėl draudimo išmokų eismo įvykio metu nukentėjusiems asmenims dydžio ribojimo

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl neturtinės žalos, kurią pareiškėjas D. B. kildino iš neteisėtų Lietuvos valstybės veiksmų (neveikimo), netinkamai perkeltiant į nacionalinę teisę Europos Parlamento ir Tarybos 2009 m. rugsėjo 16 d. direktyvos 2009/103/EB dėl motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir privalomojo tokios atsakomybės draudimo patikrinimo (toliau – Direktyva 2009/103/EB) 9 straipsnio nuostatas dėl mažiausių mokėtinų sumų nukentėjusiems asmenims, atlyginimo priteisimo.

Byloje nustatyta, kad eismo įvykio metu, susidūrus trims automobiliams, lengvajame automobilyje važiuojęs pareiškėjas D. B. patyrė sunkų sveikatos sutrikdymą, taip pat buvo sužaloti dar du minėto automobilio keleiviai – R. Š. ir I. B., pastaroji tą pačią dieną mirė. Draudimo bendrovė įvykį pripažino draudžiamuoju ir pareiškėjui sumokėjo 3 800 Eur neturtinės žalos atlyginimą. Pareiškėjo atstovo prašymas išmokėti didesnę sumą netenkintas, draudimo bendrovei nurodžius, jog pagal Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 11 straipsnio 3 punktą, dėl eismo įvykio Lietuvos Respublikos teritorijoje, nepaisant to, kiek yra nukentėjusių trečiųjų asmenų, neturtinės žalos draudimo suma ribojama 5 000 Eur suma, o draudimo bendrovė jau atlygino V. B. (žuvusiosios I. B. sūnui) 1 000 Eur, R. Š. – 200 Eur, todėl, sumokėjus visą įstatymo numatytą draudimo sumą neturtinei žalai atlyginti, draudiko prievolė atlyginti neturtinę žalą pasibaigė.

Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad nacionaliniuose teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas dėl draudimo sumos ribojimo 5 000 Eur dydžiu neužtikrina Direktyvos 2009/103/EB 9 straipsnyje nustatytų nuostatų, todėl Lietuvos valstybė minėtą Direktyvos straipsnį perkėlė ir įgyvendino netinkamai. Tačiau sprendamas dėl neturtinės žalos ir priežastinio ryšio, pirmosios instancijos teismas nurodė, kad byloje nėra jokių įrodymų, jog pareiškėjas dėl to, kad valstybės institucijos netinkamai perkėlė direktyvą, patyrė neturtinę žalą. Taigi pirmosios instancijos teismas sprendė, kad byloje nėra nustatyta neturtinė žala bei priežastinis ryšys tarp neturtinės žalos ir Lietuvos valstybės neteisėtų veiksmų, t. y. nenustatyta neturtinės civilinės atsakomybės sąlygų visuma, todėl pareiškėjo skundą atmetė kaip nepagrįstą.

LVAT pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad nacionaliniais teisės aktais nustatytas teisinis reguliavimas neužtikrina Direktyvos 2009/103/EB 9 straipsnio nuostatų tinkamo perkėlimo ir įgyvendinimo, todėl konstatuoti neteisėti Lietuvos valstybės veiksmai. Tačiau teisėjų kolegija nesutiko su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad byloje nenustatytos kitos civilinės atsakomybės sąlygos – neturtinė žala ir priežastinis ryšys.

Vertindamas, ar Direktyvos 2009/103/EB 9 straipsnio 1 dalies a punkto norma laikytina tokia, kuria siekiama suteikti teises asmeniui, LVAT išaiškino, kad aptariamoje normoje nustatyta valstybių narių pareiga reikalauti, jog šios direktyvos 3 straipsnyje nurodytos privalomojo draudimo sumos būtų ne mažesnės kaip „žalos asmeniui atveju – mažiausia atlyginama suma, sudaranti 1 000 000 Eur kiekvienam nukentėjusiam asmeniui arba 5 000 000 Eur kiekvienam įvykiui, nepriklausomai nuo nukentėjusių asmenų skaičiaus“. Antroje pastraipoje numatytas pereinamasis laikotarpis (iki 2012 m. birželio 11 d.), per kurį valstybės narės mažiausias atlyginamas sumas turi pritaikyti prie pirmoje pastraipoje nurodytų sumų, tačiau ketvirtoje pastraipoje aiškiai įtvirtinta valstybių narių pareiga bet kokiame atveju ne vėliau kaip iki 2009 m. gruodžio 11 d. padidinti garantijų sumas bent iki pusės pirmoje pastraipoje nustatytų lygių. Aptariamos direktyvos tekstas ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija suponavo išvadą, kad Direktyvos 2009/103/EB 9 straipsnio normomis aiškiai siekiama suteikti nukentėjusiems per eismo įvykius asmenims teisę į žalą (visų pirma žalos turtui ir asmenims, įskaitant neturtinę žalą) atlyginimą, kurio dydis pagal nacionalinius teisės aktus nebūtų apribotas mažesne nei minėtoje direktyvos normoje nustatyta suma. Atsižvelgdama į tai, ir akcentuodama, kad būtent valstybių narių pareiga užtikrinti, jog draudimas padengtų bent tam tikras mažiausias sumas, yra laikoma svarbiu nukentėjusių asmenų apsaugos elementu, teisėjų kolegija pabrėžė, jog pagal Direktyvos 2009/103/EB 9 straipsnį valstybėms narėms paliekama diskrecija nustatyti didesnes nei šiame straipsnyje numatytas garantijas. Tačiau jokia Direktyvos 2009/103/EB norma nesuponuoja valstybės narės diskrecijos tokias garantijas apriboti taip, kad būtų paneigtas aptariamos nuostatos veiksmingumas.

Įvertinusi tai, kad bylai aktualios įstatymo redakcijos 11 straipsnio 1 dalies 3 punktas *expressis verbis* (aiškiais žodžiais) apribojo eismo įvykio metu patirtos neturtinės žalos draudimo išmokos dydį maksimalia 5 000 Eur suma, teisėjų kolegija konstatavo, kad nacionalinis reglamentavimas turi tokį ribojantį poveikį, kuris akivaizdžiai neatitinka Direktyvos 2009/103/EB 9 straipsnio nuostatų tikslo ir yra nesuderinamas su tame straipsnyje nustatytomis pareigomis, taigi sudaro pakankamai rimtą Europos Sąjungos teisės pažeidimą, kaip jis yra aiškinamas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikoje. LVAT pažymėjo, kad jei Direktyvos 2009/103/EB 9 straipsnis būtų tinkamai įgyvendintas Lietuvos Respublikos teisėje, pareiškėjas turėtų teisę į kur kas didesnę

neturtinės žalos atlyginimą, nei numatyta Įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 3 punkte. Kadangi minėta direktyvos nuostata nebuvo tinkamai perkelta ir įgyvendinta nacionalinės teisės normomis, nagrinėtu atveju buvo kompensuota tik dalis galbūt gautinos sumos. Todėl, teisėjų kolegijos nuomone, tarp minėto ES teisės pažeidimo ir asmens prašomos atlyginti žalos ES teisės taikymo prasme yra tiesioginis priežastinis ryšys. LVAT taip pat pažymėjo, kad trečiojo asmens atsakomybės pobūdis nedaro jokie poveikio valstybės pareigai dėl netinkamai perkeltos direktyvos nuostatos atlyginti kilusią žalą. Šiuo požiūriu teisėjų kolegija *mutatis mutandis* (su būtiniais (atitinkamais) pakeitimais) rėmėsi atsakomybės *in solidum* doktrina, pagal kurią asmuo, kuriam padaryta žala, pirma, neturi nustatyti, kokia dalis žalos tenka kiekvienam iš ją padariusių asmenų, ir, antra, neturi prisiimti rizikos, jeigu vienas iš šių asmenų, iš kurio jis reikalauja atlyginti žalą, taps nemokus. Atsakomybės *in solidum* principas taikomas tiek turtinei, tiek neturtinei žalai.

Remdamasi nurodytomis aplinkybėmis, teisėjų kolegija konstatavo, kad nagrinėtos bylos aplinkybėmis nacionaliniais teisės aktais nebuvo užtikrinta Direktyva 2009/103/EB garantuojama nukentėjusių per eismo įvykius asmenų teisė į žalos (nagrinėtu atveju – neturtinės žalos) atlyginimą, kurio dydis nebūtų apribotas mažesne nei minėtoje direktyvoje nustatyta suma, todėl pareiškėjas patyrė žalą, kurią valstybė turi atlyginti. Atsižvelgusi į tai, teisėjų kolegija sprendė, kad administracinė byla gražintina pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo sprendžiant žalos ir jos dydžio nustatymo klausimus.

2021 m. spalio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3411-556/2021

Teisminio proceso Nr. 2-68-3-22383-2018-8

Procesinio sprendimo kategorija 20.2.3.2

[Prieiga internete](#)

21. Valstybės tarnautojo statuso įgijimas, pasikeitimas, praradimas ir atsakomybė

21.2. Tarnybinės nuobaudos

Dėl ministerijos kanclerio atsakomybės, ministerijai gavus Valstybės kontrolės atlikto audito ataskaitą

Byloje pareiškėjas, ministerijos kancleris, ginčijo jam paskirtą tarnybinę nuobaudą – griežtą papeikimą. Tarnybinio nusižengimo tyrimas pradėtas gavus Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Audito ataskaitą dėl viešosioms sveikatos priežiūros įstaigoms perduoto valstybės turto valdymo, kurioje konstatuota, jog ministerijai perduotas valstybės turtas valdomas neefektyviai.

Įvertinus bylos faktinius duomenis, nustatyta, kad aktualioje tarnybinėje išvadoje konstatuotas tarnybinis nusižengimas neatitiko tarnybiniame pranešime apibrėžtų veiksmų, dėl kurių pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas. Toks pranešimo, kuriuo valstybės tarnautojas informuojamas apie konkretaus tarnybinio nusižengimo padarymą, bei išvados, kurioje konstatuotas valstybės tarnautojo padarytas tarnybinis nusižengimas, neatitikimas, išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, laikytinas teisės į gynybą pažeidimu.

Atsižvelgusi į tai, kad Vyriausybės įstatymo 31¹ straipsnio 2 dalies 1 punkte bei pareigūno pareigybės aprašymo 7.1 punkte nustatytos funkcijos (koordinuoti ir kontroliuoti ministerijos administracijos padalinių veiklą) yra bendro pobūdžio valdymo funkcijos, išplėstinė teisėjų kolegija akcentavo, jog tarnybinėje išvadoje konstatuojant, kad pareiškėjas nevykdė ar netinkamai vykdė nurodytas funkcijas, turėjo būti nustatyta, kokių konkrečiuose teisės aktuose nustatytų veiksmų pareiškėjas neatliko, nors juos pagal konkrečius teisės aktus privalėjo atlikti. Išvadose nebuvo aiškiai apibrėžta, kokių veiksmų turėjo imtis pareiškėjas vykdydamas jam priskirtas ministerijos administracijos padalinių veiklos koordinavimo ir kontrolės funkcijas. Galimam tarnybiniam nusižengimui tirti sudaryta komisija neanalizavo, kaip ministerijoje yra organizuojamas darbas, nenurodė, kokie teisės aktai tai reglamentuoja, o tarnybinės išvados teiginiai, kad pareiškėjas veikė aplaidžiai, nesiėmė jokių organizacinių priemonių, netaikė jokių priemonių, turėjo imtis iniciatyvos ir pan., taip pat laikyti bendro pobūdžio.

Pažymėta, kad ne valstybės tarnautojas turi atsikirsdamas į abstrakčius kaltinimus įrodinėti, kad veikė tinkamai, bet atsakovas, konstatuodamas tarnybinį nusižengimą, pasireiškusį netinkamu funkcijų vykdymu, privalo nurodyti konkrečius faktus bei aplinkybes, jų teisinį pagrindimą. Byloje nebuvo jokių įrodymų, kuriais vadovaujantis būtų galima spręsti, jog pareiškėjas, kontroliuodamas ir koordinuodamas Turto valdymo ir ūkio skyriaus veiklą, veikė ne taip, kaip reikalauja teisės aktai, nustatantys jo pareigas bei funkcijas. Taip pat akcentuota, kad susijusio struktūrinio padalinio vadovui buvo skirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas, tačiau ši tarnybinė nuobauda ministro įsakymu panaikinta. Toks ministro veiksmų nenuoseklumas, siekiant

nustatyti ir taikyti drausminę atsakomybę ministerijos darbuotojams, atsakingiems už Valstybės kontrolės Audito ataskaitoje nustatytų pažeidimų valstybės turto valdymo srityje padarymą, taip pat sudarė pagrindą abejoti tarnybinį pažeidimą tyrusios komisijos padaryta išvada, kad Turto valdymo ir ūkio skyriaus veikla buvo kontroliuojama ir koordinuojama netinkamai.

Apibendrinama išdėstytus argumentus, išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad atsakovas neįrodė tarnybinėje išvadoje nurodytų teiginių, jog pareiškėjas nekontroliavo ir nekoordinavo ar netinkamai kontroliavo ir koordinavo Turto valdymo ir ūkio skyriaus veiklą. Tai reiškia, kad atsakovas nepagrindė pareiškėjo tarnybinės atsakomybės taikymo esminės sąlygos, nes neįrodė paties tarnybinio nusižengimo padarymo fakto.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas buvo paliktas nepakeistas, o atsakovo apeliacinis skundas atmestas.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2021 m. spalio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3061-629/2021

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03678-2017-7

Procesinio sprendimo kategorija 21.2

[Prieiga internete](#)

23. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimai

23.3. Apribojimai nustojus eiti pareigas valstybinėje tarnyboje

Dėl draudimo advokatui, buvusiam valstybės politikui, vienerius metus būti kito asmens atstovu santykiuose su institucija, kurioje jis ėjo pareigas

Byloje buvo sprendžiama, ar pareiškėjas, buvęs savivaldybės tarybos narys, nepaėjęs 1 metų laikotarpiui po to, kai nustojo eiti šias pareigas, atstovaudamas fiziniam asmeniui ir raštu kreipdamasis į savivaldybės tarybą, pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo nuostatas.

Teismas konstatavo, kad pareiškėjui, kaip buvusiam valstybės politikui, yra taikomos Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo nuostatos, tarp jų – ir Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje nurodytas apribojimas asmeniui, nustojusiam eiti pareigas valstybinėje tarnyboje, – draudimas vienerius metus atstovauti fiziniams ar juridiniams asmenims toje institucijoje, kurioje jis paskutinius metus dirbo. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymas yra specialusis įstatymas interesų derinimo požiūriu, šioje srityje jis turi pirmenybę prieš Advokatūros įstatymą, todėl draudimas vienerius metus atstovauti fiziniams ar juridiniams asmenims toje institucijoje, kurioje asmuo paskutinius metus dirbo ar ėjo pareigas, taikomas ir advokatui.

Apžvelgiamoje byloje nustatyta, kad pareiškėjas pagal atstovavimo sutartį atstovavo klientės interesams Darbo ginčų komisijos posėdyje nagrinėjamoje darbo ginčo byloje, o vėliau kartu su kliente pateikė pasiūlymą savivaldybės tarybai sudaryti su kliente taikos sutartį minėtoje darbo ginčo byloje. Teisėjų kolegija, įvertinusi bylos aplinkybes, konstatavo, kad pareiškėjas, kartu su kliente teikdamas pasiūlymą sudaryti taikos sutartį darbo ginčo byloje, atstovavo klientę kaip fizinį asmenį būtent Darbo ginčų komisijoje, o ne savivaldybės taryboje. Pasiūlymas sudaryti taikos sutartį savivaldybės tarybai yra tik tokio atstovavimo išraiškos forma, būdas, vienas procesinis veiksmas, kuris negali būti prilygintas fizinio ar juridinio asmens atstovavimui, nesusijusiam su darbo, civilinio ar administracinio ginčo sprendimu teisme ar ikiteisminėje institucijoje. Teismas akcentavo, kad Vyriausioji tarnybinės etikos komisija pripažino pareiškėjo teisę atstovauti klientę Darbo ginčų komisijoje, ginant jos interesus, susijusius su atleidimu iš darbo, pareiškėjo atlikti atskiri procesiniai veiksmai šioje darbo ginčo byloje (pateiktas pasiūlymas sudaryti taikos sutartį) negali būti vertinamas kaip savarankiškas, su darbo ginčo byla nesusijęs kreipimasis į savivaldybės tarybą, atstovaujant klientės interesams.

Panaikinus pirmosios instancijos teismo sprendimą, skundas buvo tenkintas ir ginčytas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimas panaikintas.

2021 m. spalio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2112-552/2021

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02313-2020-6

Procesinio sprendimo kategorijos: 21.2; 21.3.2

[Prieiga internete](#)

26. Asmens duomenų teisinė apsauga

Dėl antstolio teisės tvarkyti asmens duomenis, kai antstoliui yra pareiškiamas civilinis ieškinys dėl jo, kaip antstolio, veiksmais galimai padarytos neturtinės žalos atlyginimo

Byloje kilo ginčas dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – Inspekcija) sprendimo, kuriuo Inspekcija pareiškėjui skyrė papeikimą, nustačiusi, kad pareiškėjas, antstolis, būdamas atsakovu civilinėje byloje (joje buvo nagrinėjamas jo, kaip antstolio, veiksmais galbūt padarytos neturtinės žalos atlyginimo klausimas), be teisėto pagrindo ir teisėto tikslo rinko kitos civilinės bylos šalies asmens duomenis Sodros informacinėje sistemoje, ir konstatavusi, kad tokiais veiksmais pareiškėjas pažeidė BDAR 5 straipsnio 1 dalies a punktą (asmens duomenys turi būti duomenų subjekto atžvilgiu tvarkomi teisėtu, sąžiningu ir skaidriu būdu (teisėtumo, sąžiningumo ir skaidrumo principas).

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė.

LVAT teisėjų kolegija akcentavo, kad byloje nėra jokių duomenų, jog pareiškėjas iš Sodros duomenų bazės surinko daugiau duomenų, negu jų reikėjo į civilinę bylą teiktam atsiliepimui parengti, ar kad jis surinktus ginčo asmens duomenis būtų panaudojęs kitu, nei paminėtas, tikslu.

Teisėjų kolegija nesutiko su pareiškėjo procesiniuose dokumentuose išdėstyta pozicija, esą nagrinėtu atveju ginčo asmens duomenys galėjo būti tvarkomi vadovaujantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies a punktu. Vien ta aplinkybė, kad trečiasis suinteresuotas asmuo kreipėsi su ieškiniu į teismą, savaime nereiškia, kad egzistuoja laisva valia duotas sutikimas tvarkyti jo asmens duomenis.

Nagrinėtos bylos kontekste sistemiškai aiškinant aktualias Antstolių įstatymo nuostatas, konstatuota, kad antstoliui (valstybės įgaliotam asmeniui) Antstolių įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje garantuojama teisė įstatymų nustatytų vykdomųjų dokumentų vykdymo metu neatlygintinai gauti informaciją, reikalingą šiai antstolio funkcijai atlikti, iš Sodros duomenų bazės (įskaitant ir asmens duomenis). Pabrėžta, kad tokia antstolio teisė išlieka ir tuo atveju, kai tam pačiam antstoliui, kurio įgaliojimai nėra pasibaigę, yra pareiškiamas civilinis ieškinys dėl neturtinės žalos, tiesiogiai kildinamos iš galbūt netinkamo to paties vykdomųjų dokumentų vykdymo, atlyginimo, net ir tais atvejais, kai tokių funkcijų vykdymas yra pasibaigęs. Teisėjų kolegijos vertinimu, informacijos iš Sodros duomenų bazės (įskaitant ir asmens duomenis) gavimas tokiais atvejais yra tiesiogiai susijęs su būtinybe įrodyti, kad konkrečią funkciją antstolis įvykdė nepažeisdamas įstatymų ir tinkamai įvertinęs visas faktines aplinkybes, todėl tokios informacijos gavimas ginantis nuo vėlesnių su tuo susijusių kaltinimų, negali būti vertinamas kaip „nesusijęs su antstolio funkcijų atlikimu“, tokiems atvejams Antstolių įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas draudimas reikalauti šio straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų, dokumentų ar kitos informacijos, nėra taikomas. Atitinkamai asmens duomenų tvarkymas paminėtu tikslu, jeigu tai daroma laikantis BDAR 5 straipsnyje įtvirtintų su asmens duomenų tvarkymu susijusių principų, tiesiogiai susijęs su antstoliui (valstybės įgaliotam asmeniui) įstatymu pavestų funkcijų vykdymu ir atitinka BDAR 6 straipsnio 1 dalies e punkte įtvirtintą asmens duomenų tvarkymo teisėtumo sąlygą (tvarkyti duomenis būtina siekiant atlikti užduotį, vykdomą viešojo intereso labui arba vykdant duomenų valdytojui pavestas viešosios valdžios funkcijas).

Teisėjų kolegijos vertinimu, ginčo asmens duomenų tvarkymas tokiu būdu ir apimtimi, kokia jis buvo vykdomas nagrinėtu atveju, tiesiogiai susijęs su pareiškėjo, kaip antstoliui (valstybės įgaliotam asmeniui) įstatymu pavestų funkcijų vykdymu, o ginčo asmens duomenys buvo tvarkomi nepažeidžiant BDAR 5 straipsnio 1 dalies a ir c punktuose įtvirtintų teisėtumo, sąžiningumo, skaidrumo ir duomenų kiekio mažinimo principų.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas – pareiškėjo skundą tenkinti ir panaikinti ginčijamą sprendimą.

2021 m. spalio 20 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2951-968/2021

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-03865-2020-9

Procesinio sprendimo kategorija 26

[Prieiga internete](#)

28. Valstybės garantuojama teisinė pagalba

Dėl antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidų nepriteisimo Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai, kai ji neįvykdė pareigų, susijusių su bylinėjimosi išlaidų atlyginimu

Administracinėje byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl 104 Eur antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidų ir 3,42 Eur valstybės išlaidų, susijusių su antrinės teisinės pagalbos išlaidų išieškojimu, priteisimo pareiškėjui Lietuvos valstybei, atstovaujamai Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos (toliau – Tarnyba), iš atsakovės M. L.

Pirmosios instancijos teismas Tarnybos prašymą priteisti iš atsakovės 104 Eur antrinės teisinės pagalbos išlaidas, kurias sudaro suteiktos antrinės teisinės pagalbos 50 procentų išlaidų dalis, tenkino, tačiau atmetė kaip nepagrįstą prašymą priteisti 3,42 Eur valstybės išlaidų, susijusių su antrinės teisinės pagalbos išlaidų išieškojimu.

Atsakovė su skundžiama pirmosios instancijos teismo sprendimo dalimi priteisti iš jos pareiškėjui 104 Eur antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidų nesutiko, teigdama, kad bylinėjimosi išlaidų atlyginimo klausimas yra išspręstas išnagrinėtoje civilinėje byloje, kurioje buvo teikta antrinė valstybės garantuojama teisinė pagalba. Minėtos išlaidos pareiškėjui iš atsakovės negali būti priteistos, nes prašymas dėl jų priteisimo nebuvo pateiktas iki civilinės bylos nagrinėjimo iš esmės pabaigos.

Byloje nustatyta, kad Vilniaus apygardos teismas 2019 m. balandžio 4 d. civilinėje byloje priėmė nutartį, kuria Vilniaus miesto apylinkės teismo 2018 m. balandžio 5 d. sprendimą paliko nepakeistą. Priimant minėtą nutartį Vilniaus apygardos teismas nesprenė valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidų atlyginimo klausimo. Atsižvelgiant į tai, kad M. L. apeliacinis skundas buvo atmestas, jai, vadovaujantis Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalimis, atsirado pareiga apmokėti Tarnybos 2018 m. balandžio 25 d. sprendimo pagrindu nustatytas 50 proc. antrinės teisinės pagalbos išlaidas už apeliacinio skundo parengimą, t. y. 91 Eur.

Taip pat nustatyta, kad Vilniaus apygardos teismas 2019 m. balandžio 4 d. nutartimi toje pačioje civilinėje byloje atmetė trečiojo asmens UAB „Oro guru“ apeliacinį skundą. Tarnybos 2018 m. gegužės 22 d. sprendimo pagrindu M. L., kuri veikė kaip atstovė pagal įstatymą, buvo teikta antrinė teisinė pagalba rengiant atsiliepimą į trečiojo asmens apeliacinį skundą. Vilniaus apygardos teismas iš esmės šioje dalyje apgynė M. L. ir jos atstovaujamo asmens interesus. Nebuvo duomenų, kad antrinės teisinės pagalbos išlaidų už atsiliepimo į apeliacinį skundą parengimą atlyginimo iš priešingos šalies klausimas, vadovaujantis CPK nuostatomis, būtų išspręstas minėtoje civilinėje byloje. Tarnyba nepateikė Vilniaus apygardos teismui duomenų apie apskaičiuotas antrinės teisinės pagalbos išlaidas už atsiliepimo į apeliacinį skundą parengimą, kad būtų išspręstas jų priteisimo klausimas iš priešingos šalies. Kadangi Tarnyba minėtos civilinės bylos nagrinėjimo procese neįvykdė visų jai tenkančių pareigų, susijusių su bylinėjimosi išlaidų atlyginimu, todėl Tarnybos reikalavimas priteisti iš atsakovės 13 Eur atmestas.

Teisėjų kolegija apeliacinį skundą tenkino iš dalies ir pakeitė pirmosios instancijos teismo sprendimą, atmetant skundo reikalavimo dalį dėl 13 Eur antrinės teisinės pagalbos teikimo išlaidų iš M. L. valstybės naudai priteisimo, kitą pirmosios instancijos teismo sprendimo dalį paliekant nepakeistą.

2021 m. spalio 20 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2898-442/2021

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-03791-2020-7

Procesinio sprendimo kategorija 28.5

[Prieiga internete](#)

II. Administracinių bylų teisena

43. Teisė kreiptis į teismą ir jos realizavimas

43.5. Atsisakymas priimti skundą

43.5.1. Kai skundas nenagrinėtinas ABTĮ nustatyta tvarka

43.5.1.1. Aktai ar veiksmai, dėl kurių negalima pateikti skundo administraciniam teismui

Dėl ginčo, kylančio institucijai atsisakius gautą prašymą priimti ir išnagrinėti iš esmės bei nusprendus persiųsti jį kitai institucijai

Pareiškėjas kreipėsi į teismą su skundu, prašydamas įpareigoti atsakovą Muitinės departamentą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos teisės aktų nustatytais terminais ir tvarka išnagrinėti pareiškėjo 2021 m. gegužės 28 d. prašymą ir pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą.

Pirmosios instancijos teismas atsisakė priimti pareiškėjo skundą, vertindamas, kad atsakovas 2021 m. birželio 29 d. raštu tik informavo pareiškėją apie jo 2021 m. gegužės 28 d. prašymo nagrinėjimo eigą, todėl nėra pagrindo konstatuoti atsakovo atsisakymą ar vilkinimą atlikti pareiškėjo pageidaujamus veiksmus.

Pareiškėjas atskirajame skunde teigė, kad atsakovas 2021 m. birželio 29 d. raštu neišnagrinėjo pareiškėjo 2021 m. gegužės 28 d. prašymo, o jį bei Informatikos ir ryšių departamento 2021 m. birželio 11 d. raštą persiuntė Nacionaliniam bendrųjų funkcijų centrui. Pareiškėjo teigimu, būtent Muitinės departamentas, o ne Nacionalinis bendrųjų funkcijų centras turėjo teisę ir pareigą nagrinėti jo 2021 m. gegužės 28 d. prašymą. Pareiškėjas taip pat laikėsi pozicijos, kad Muitinės departamento Personalo skyriaus vedėjas neturėjo kompetencijos priimti 2021 m. birželio 29 d. raštą, todėl veikė viršydamas jam suteiktus įgaliojimus.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad pareiškėjo skunde bei atskirajame skunde nurodytos pareiškėjo siekiamo inicijuoti ginčo faktinės aplinkybės sudaro pagrindą vertinti, kad tarp šalių (pareiškėjo ir Muitinės departamento) yra kilęs ginčas dėl pareiškėjo 2021 m. gegužės 28 d. prašymo nagrinėjimo, todėl jo (pareiškėjo) kreipimasis į administracinį teismą dėl įpareigojimo atlikti veiksmus gali būti nagrinėjamas administraciniame teisme. Šiuo atveju skundo priėmimo stadijoje nėra akivaizdu, kad 2021 m. birželio 29 d. raštas pareiškėjui nesukelia jokių teisinių pasekmių, t. y. kad nedaro įtakos jo teisėms ar įstatymų saugomiems interesams. Tai gali būti nustatyta tik išnagrinėjus bylą iš esmės ir įvertinus pareiškėjo nurodytas aplinkybes, kuriomis yra grindžiamas jo teisių pažeidimas.

Be to, skundo priėmimo stadijoje esant abejonių dėl skundo dalyko (reikalavimo), pirmosios instancijos teismas privalėjo pirmiausia pareiškėjui nustatyti terminą pašalinti skundo trūkumus, o ne atsisakyti priimti skundą.

Pareiškėjo atskirasis skundas LVAT nutartimi tenkintas, pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta ir klausimas perduotas iš naujo nagrinėti tam pačiam teismui.

2021 m. spalio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-551-520/2021

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02253-2021-0

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos faktinių duomenų patikrinimo akto kaip ginčo objekto

Pareiškėja teismo prašė panaikinti atsakovo Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento faktinių duomenų patikrinimo aktą, panaikinti atsakovo raštą dėl savavališkos statybos padarinių pašalinimo bei įpareigoti atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos pranešimą vykdomojoje byloje.

Vertindamas, kad pareiškėja siekia inicijuoti teisminį procesą dėl aktų, kurie jai nesukelia teisinių pasekmių, pirmosios instancijos teismas sprendė, jog pareiškėjos pateiktas skundas negali būti nagrinėjamas teismų ABTĮ nustatyta tvarka, todėl skundą atsisakė priimti (ABTĮ 33 str. 2 d. 1 p.).

Teisėjų kolegijai iš byloje pateiktų duomenų buvo matyti, jog atsakovas, gavęs informaciją apie galbūt savavališkai vykdomus statybos darbus ir atlikęs patikrinimą, nustatė, kad pareiškėja, neturėdama statybą leidžiančio dokumento statyti I grupės nesudėtingos kategorijos inžineriniams statiniams priskirtinus vandentiekio ir nuotekų tinklus, savavališkai nuo daugiabučio gyvenamojo namo iki nuosavybės teise valdomos ūkinio pastato dalies pastatė vandentiekio ir nuotekų tinklus. Pažeidimas buvo užfiksuotas statybos patikrinimo akte. Inspekcijos Klaipėdos departamentas surašė savavališkos statybos aktus, o vėliau – privalomuosius nurodymus nevykdyti jokių statinių statybos darbų bei privalomuosius nurodymus iki nustatytos datos pašalinti savavališkos statybos padarinius. Atsakovas, atlikęs patikrinimą vietoje, siekdamas nustatyti, ar įvykdytas privalomasis nurodymas pašalinti savavališkos statybos padarinius, surašė faktinių duomenų patikrinimo aktą, dėl kurio į teismą kreipėsi pareiškėja.

Patikrinimo aktas byloje nepateiktas, tačiau iš byloje ginčyto atsakovo rašto turinio buvo matyti, jog atsakovas konstatavo, kad patikrinimo metu nebuvo galimybės nustatyti, ar pareiškėjos vykdytos savavališkos statybos padariniai yra pašalinti. Pareiškėja tokių įrodymų taip pat nepateikė, todėl atsakovas padarė išvadą, kad nėra pagrindo teigti, jog privalomasis nurodymas pašalinti savavališkos statybos padarinius yra įvykdytas. Atsakovas rašte pareiškėjai išaiškino, kad jis priims sprendimą dėl privalomojo nurodymo pašalinti savavališkos statybos padarinius įvykdymo statytojui, t. y. pareiškėjai, pateikus dokumentus (geodezinę nuotrauką,

nuotraukas su vykdomais / vykdytais ardymo darbais), įrodančius savavališkos statybos padarinių pašalinimo faktą.

Įvertinusi minėtas aplinkybes, ginčyto rašto turinį ir jame pateiktą informaciją apie priimtą patikrinimo aktą, teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad patikrinimo aktas ir jo pagrindu priimtas raštas yra konstatuojamojo, informacinio pobūdžio dokumentai. Nei patikrinimo akte, nei rašte nėra jokių viešojo administravimo subjekto patvarkymų (įpareigojimų), jais nėra keičiamas pareiškėjos teisių ir pareigų turinys. Tokie administraciniai aktai patys savaime negali pareiškėjai sukelti kokių nors teisinių pasekmių. Pareiškėjos keliamas ginčas dėl patikrinimo akto ir rašto, kaip konstatuojamojo ir informacinio pobūdžio aktų, iš esmės tik ginčas dėl fakto, bet ne dėl teisės, todėl faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas ir jame nustatytų aplinkybių pagrindu parengtas raštas negali būti bylos nagrinėjimo dalykas, o argumentai dėl šių administracinių aktų gali būti panaudoti ginčijant teises pasekmes, kurios atsirastų jų pagrindu.

Byloje nustatyta, kad antstolė su pareiškimu kreipėsi į Klaipėdos apylinkės teismo Klaipėdos rūmus dėl baudos pareiškėjai skyrimo dėl Inspekcijos Klaipėdos departamento privalomojo nurodymo pašalinti savavališkos statybos padarinius neįvykdymo. Klaipėdos apylinkės teismo Klaipėdos rūmai nagrinėja antstolės pareiškimą dėl baudos pareiškėjai skyrimo dėl privalomojo nurodymo neįvykdymo, nes antstolė nustatė, jog privalomasis nurodymas neįvykdytas.

Jeigu neįvykdytas privalomasis nurodymas, kuris pagal Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymą yra vykdomasis dokumentas, taikomos CPK 771 straipsnyje nustatytos priverstinio vykdymo priemonės – antstolis apie tai surašo Sprendimų vykdymo instrukcijoje nustatytos formos aktą ir, jeigu privalomajame nurodyme nenurodytos jo neįvykdymo pasekmės, surašytą aktą perduoda antstolio kontoros buveinės vietos apylinkės teismui (CPK 771 str. 4 d.), o šis privalomojo nurodymo neįvykdymo klausimą sprendžia šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka – privalomojo nurodymo neįvykdymo klausimas išsprendžiamas teismo posėdyje.

Sprendžiant klausimą dėl CPK 771 straipsnyje nustatytų padarinių taikymo turi būti konstatuotas pats privalomojo nurodymo neįvykdymo faktas. Šis faktas įrodinėjamas Sprendimų instrukcijoje nustatytos formos aktu, kurį surašo antstolis.

Taigi Klaipėdos apylinkės teismo Klaipėdos rūmai, nagrinėdami antstolės pareiškimo pagrįstumą, įvertins aplinkybes dėl savavališkos statybos padarinių pašalinimo fakto ir dėl to priims atitinkamą sprendimą, t. y. klausimas dėl privalomojo nurodymo įvykdymo / neįvykdymo sprendžiamas bendrosios kompetencijos teisme ir dokumentas, sukeliantis pareiškėjai teises pasekmes, yra antstolės surašytas Sprendimų instrukcijoje nustatytos formos aktas.

Atskirasis skundas atmestas. Pirmosios instancijos teismo nutartis palikta nepakeista.

2021 m. spalio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-581-520/2021

Teismo proceso Nr. 3-63-3-01056-2021-2

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)